

สารนิพนธ์เรื่อง	การบังคับใช้โทษปรับทางอาญาในความผิดลหุโทษ : กรณีปรับตามวันและรายได้
คำสำคัญ	ความผิดลหุโทษ / ปรับตามวันและรายได้
นักศึกษา	คารารัตน์ พรเข้ม
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิสิต อินทมาโน
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายอาญาและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2562

บทคัดย่อ

โทษปรับเป็นโทษประเภทหนึ่งที่รัฐใช้ในการป้องปรามและข่มขู่ยับยั้งผู้กระทำความผิดแทนการใช้โทษจำคุก จึงนับได้ว่าเป็นโทษที่มีประสิทธิภาพในการช่วยลดจำนวนนักโทษในเรือนจำ ทั้งยังทำให้ผู้กระทำความผิดไม่จำเป็นต้องเสียประวัติ แต่ในปัจจุบันนี้สภาพเศรษฐกิจและสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไป สังคมมีความเจริญก้าวหน้าขึ้น สถานะเงินเฟ้อมีอัตราที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความเหมาะสมของอัตราค่าปรับที่จะต้องนำมาใช้ลงโทษผู้กระทำความผิดได้ ดังนั้นโทษปรับจึงยังคงมีข้อบกพร่องในกรณีที่ผู้กระทำความผิดที่มีฐานะทางการเงินที่แตกต่างกัน กระทำความผิดในฐานเดียวกันได้รับการลงโทษปรับในอัตราเดียวกัน ซึ่งสามารถพิจารณาได้ว่าก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำแก่ผู้กระทำความผิด ด้วยเหตุนี้ บทบาทและอัตราโทษปรับจึงต้องเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย เพื่อให้การบังคับใช้โทษปรับยังเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของรัฐ ทั้งยังต้องส่งผลต่อการป้องปรามการกระทำความผิดโดยเฉพาะในคดีลหุโทษหรือความผิดที่มีโทษสถานเบา

สารนิพนธ์ฉบับนี้ จึงได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการลงโทษปรับในความผิดลหุโทษตามประมวลกฎหมายอาญา และในระบบปรับตามวันและรายได้ โดยวิเคราะห์และเปรียบเทียบกับกฎหมายของสหรัฐอเมริกา ราชอาณาจักรสวีเดน และสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี เพื่อให้ทราบถึงประโยชน์ในการนำระบบปรับตามวันและรายได้มาใช้ในการกำหนดโทษปรับในความผิดลหุโทษ และเสนอแนวทางในการพัฒนากฎหมาย ข้อพิจารณาอื่น ๆ ที่มีความเป็นไปได้ว่าเป็นรูปธรรมให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจในประเทศไทย

จากการศึกษาพบว่า ปัจจุบันการลงโทษปรับสำหรับความผิดลหุโทษนั้นยังประสบปัญหาอยู่หลายสาเหตุ ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลง อัตราโทษปรับที่ใช้อยู่ไม่อาจป้องปรามให้คนในสังคมไม่กระทำความผิดได้อย่างแท้จริง ด้านการลงโทษปรับที่มีการนำไปใช้แล้วเกิดปัญหาในการปฏิบัติ เมื่อศาลมีคำพิพากษาปรับแล้วผู้กระทำความผิดไม่มีเงินเพียงพอที่จะชำระค่าปรับก็จะต้องถูกกักขังแทนค่าปรับทันที ทำให้ไม่เป็นไปตามความมุ่งหมายของการลงโทษปรับ ด้วยเหตุผลข้างต้นนี้ จึงสมควรมีการปรับปรุงแก้ไขวิธีการลงโทษปรับในคดีความผิดลหุโทษตามประมวลกฎหมายอาญา โดยนำโทษปรับในระบบปรับตามวันและรายได้อมาใช้บังคับ โดยการคำนวณค่าปรับจากรายได้ของผู้กระทำความผิดประกอบกับความร้ายแรงของความผิด และยังมีส่วนช่วยให้บุคคลที่อยู่ในความดูแลหรือครอบครัวของผู้กระทำความผิดไม่ต้องรับผลกระทบจากการหาเงินมาชำระค่าปรับ เนื่องจากระบบปรับตามวันและรายได้นี้จะคำนึงถึงปัจจัยแวดล้อมตัวผู้กระทำความผิด โดยการนำภาระค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ผู้กระทำความผิดต้องรับผิดชอบมาหักออกจากรายได้ก่อนนำมาคิดคำนวณค่าปรับ ซึ่งนับว่าเป็นการรักษาความสมดุลระหว่างเศรษฐกิจและความเป็นธรรมให้กับผู้กระทำความผิดที่มีระดับรายได้และค่าครองชีพแตกต่างกันได้

THEMATIC TITLE	ENFORCEMENT OF A FINE PENALTY IN PETTY CRIMES : FINE BY DAY AND INCOME
KEYWORDS	FINE PENALTY / FINE BY DAY AND INCOME
STUDENT	DARARAT PORNCNAME
THEMATIC ADVISOR	ASSISTANT PROFESSOR DR.NISIT INTAMANO
LEVEL OF STUDY	MASTER OF LAWS CRIMINAL LAW AND CRIMINAL JUSTICE ADMINISTRATION
FACULTY	SCHOOL OF LAW SRIPATUM UNIVERSITY
YEAR	2019

ABSTRACT

The fine penalty is a type of punishment that the State uses to deter and intimidate the offenders instead of imprisonment. It is an effective penalty to help reducing the number of prisoners in prison. However the economy and society of Thailand have changed continuously and society has developed progressively including the inflation rate. Reconsidering the appropriateness of the fines is thus necessary to maintain the deterrence effect especially in the case that the offenders have different financial status. The offender committed the same offense but receive fine penalties in the same rate, causing inequality among the offender. For this reason, the role of fine penalty and its rate must be changed through time.

This thematic paper has studied the concepts, theories and guidelines about the fine penalty in petty crimes of the Thai Criminal Code and other foreign systems of fine by day and income. By analyzing and comparing with the laws of the United States, Kingdom of Sweden and the Federal Republic of Germany. The awareness and understanding of the benefits of implementing the system of fine by day and income in determining fines for petty crimes are essential.

According to this research, it has found that currently, the fine penalty for petty crimes, has two major problems. Firstly, the fine penalty rate that is currently used cannot prevent the people in

the society from committing a crime. Secondly, when the court issues a fine order, the offender who does not have enough money to pay the fine are detained instead. This consequence does not follow the intent of the fine penalty. For this reasons, there should be a revision of the punishment method in the petty crimes of the Thai Criminal Code these by enforcing fines in petty crimes on the system of fine by day and income. The calculation the fine should base on offender's income and the seriousness of the offense. This proposed system of fine by day and income take into consideration factors surrounding the offender including household expenditures. This suggestion will maintain the balance between economy and fairness for the offender with different income levels and living expenses.

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำสารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยได้รับความเมตตาและความกรุณาจากท่าน ดร.สุรสิทธิ์ แสงวิโรจน์วัฒน์ ที่ท่านกรุณาได้รับเป็นประธานกรรมการสอบสารนิพนธ์ ท่าน ดร.กนก จุลมนต์ ที่ท่านกรุณาได้รับเป็นกรรมการสอบสารนิพนธ์ และท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิสิต อินทมาโน ที่ท่านกรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการสอบสารนิพนธ์ ซึ่งท่านอาจารย์ทุกท่านได้สละเวลาอันมีค่าตรวจสอบความถูกต้องและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการเรียบเรียงจัดทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ พร้อมทั้งให้ความรู้ คำแนะนำ และกำหนดกรอบแนวทางที่เหมาะสมซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้เขียนจนสำเร็จได้ด้วยดี ผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ทั้งนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณไปยังอาจารย์ทุกท่านอันผู้เขียนมิได้กล่าวนามซึ่งท่านได้อบรมสั่งสอนและให้ความรู้ด้านวิชาการต่าง ๆ แก่ผู้เขียนตลอดการศึกษาที่ผ่านมา รวมถึงเจ้าของผลงานเขียนในหนังสือ วารสาร บทความ ที่ผู้เขียนได้ใช้ค้นคว้า อ้างอิง ซึ่งเป็นประโยชน์ในการเรียบเรียงสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นอย่างยิ่ง

สุดท้ายนี้ หากสารนิพนธ์ฉบับนี้มีคุณค่าหรือเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจศึกษาค้นคว้า ผู้เขียนขอมอบความดีทั้งหมดแก่บุพการี ครู อาจารย์ เจ้าของผลงานเขียนทางวิชาการ ทุกท่าน ซึ่งเป็นผู้วางรากฐานการศึกษาอันเป็นสิ่งสำคัญในชีวิตให้แก่ผู้เขียน และหากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้เขียนต้องกราบขออภัยเป็นอย่างยิ่ง และขอน้อมรับความผิดพลาดทั้งหมดไว้เพียงผู้เดียว

ดาร์รัตน์ พรเข้ม
มหาวิทยาลัยศรีปทุม

สารบัญ

		หน้า
	บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
	บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
	กิตติกรรมประกาศ.....	V
	สารบัญ.....	VI
	สารบัญตาราง.....	IX
บทที่		
1	บทนำ.....	1
	1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	6
	1.3 สมมติฐานการศึกษา.....	6
	1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	7
	1.5 วิธีดำเนินการศึกษา.....	7
	1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2	แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับโทษปรับในความผิดลหุโทษและแนวคิดทางนิติเศรษฐศาสตร์เกี่ยวกับโทษปรับตามวันและรายได้.....	9
	2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับมาตรการลงโทษทางอาญา.....	9
	2.1.1 แนวคิดในการลงโทษทางอาญา.....	10
	2.1.2 ทฤษฎีทางอาชญวิทยาในการลงโทษ.....	11
	2.1.3 วัตถุประสงค์ในการลงโทษ.....	12
	2.2 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการลงโทษปรับ.....	14
	2.2.1 ความเป็นมาของการลงโทษปรับทางอาญา.....	14
	2.2.2 วิธีการบังคับใช้โทษปรับทางอาญา.....	22
	2.3 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการลงโทษปรับในความผิดลหุโทษ.....	26

บทที่	หน้า
2.3.1	26
2.3.2	28
2.4	33
2.4.1	33
2.4.2	35
3	39
3.1	42
3.1.1	42
3.2	48
3.2.1	48
3.2.2	53
3.3	59
3.3.1	59
3.3.2	62
3.3.3	66
4	69
4.1	69
4.2	71
4.3	74
4.3.1	74
4.3.2	76
4.3.3	80

บทที่	หน้า
5	บทสรุปและข้อเสนอแนะ..... 91
5.1	บทสรุป..... 91
5.2	ข้อเสนอแนะ..... 94
5.2.1	ด้านกฎหมาย..... 94
5.2.2	ด้านการดำเนินงาน..... 95
	บรรณานุกรม..... 98
	ประวัติผู้เขียน..... 102

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1 สถิติการตัดสินลงโทษของศาลชั้นต้นทั่วราชอาณาจักร.....	3
ตารางที่ 2.1 อัตราโทษในคดีความผิดลหุโทษ.....	32
ตารางที่ 3.1 ความแตกต่างในระบบปรับตามวันและรายได้ของแต่ละประเทศ.....	62
ตารางที่ 4.1 ตัวอย่างอัตราโทษในระบบปรับตามวันและรายได้ในความผิดลหุโทษ.....	90